



KETOZA

Ketoza krava je metabolička bolest koju karakteriše poremećaj metabolizma ugljenih hidrata i masti sa povećanom proizvodnjom ketonskih tela u organizmu. Bolest se najčešće javlja kod visokoproduktivnih krava u intenzivnom uzgoju, nekoliko dana nakon porođaja (najčešće 2-6 nedelja). Može da javiti i u periodu maksimalne proizvodnje mleka, pre porođaja i kasnijem laktacionom period, odnosno u stanjima kada potrebe u energiji nisu u skladu sa snabdevanjem energije.

Od ketoze najčešće oboljevaju krave holandsko-frizijske rase (holštajfrizijska, istočnofrizijska ili crno-bela rasa goveda).

Ketoza uzrokuje velike ekonomske gubitke zbog troškova lečenja, smanjenje proizvodnje mleka, smanjenje reproduktivnih sposobnosti i povećanog broja isključenja krava iz proizvodnje.



Etiopatogeneza ketoze i danas nije u potpunosti razjašnjena i postoje dve koncepcije za objašnjenje njenog nastanka.

Jedna od njih je da ketoza nastaje usled nedostatka ugljenih hidrata u organizmu, kada su potrebe za glukozom u organizmu značajno povećane (laktacija i graviditet) usled proizvodnje mleka pa nastaje hipoglikemija koja kasnije rezultira nastankom ketonskih tela.

Druga koncepcija je da ketoza nastaje kao odraz insuficijencije suprarenalnih žlezda.

Primarna ketoza nastaje kao rezultat nedostatka energije kod neizbalansiranih obroka (greške u ishrani) u pogledu odnosa belančevina i ugljenih hidrata ili usled prisustva većih količina ketogenih materija u obroku (veći procenat masti u obroku ili buterne kiseline u silaži).

Sekundarna ketoza nastaje kod febrilnih stanja, oboljenja digestivnog trakta, mastitisa i drugih stanja u kojima je iskorišćavanje hrane i ugljenih hidrata smanjeno.



inberg.rs

U prevenciji ketoze najznačajniju ulogu ima ishrana.

Visoka proizvodnja mleka i reprodukcija zahtevaju intenzivnu negu životinja i ishranu sa pravilno izbalansiranim obrocima.

Pravilno izbalansirani obroci sa dovoljno energije smanjuju mogućnost nastanka ketoze.

Važno je da se u periodu zasušenja ishrana silažom smanji ili isključi iz ishrane.

U cilju ranog otkrivanja i lečenja ketoze, kravama se nekoliko dana pre i posle porođaja kontroliše mokraća na prisustvo ketonskih tela.